

ЮНАК

YUNAK

2

ПЛАСТОВИЙ ЖУРНАЛ

2003

Yunak

2 (362) 2003

ISBN 0044-1384

magazine in Ukrainian for youth age 11-18
published jointly by:

Plast, Ukrainian Youth Association of Canada
Plast, Ukrainian Scouting Organization-USA

6 issues per year

Price: \$4.50 (US)/issue

Subscription: \$25 (US)/6 issues

(includes 4 issues Yunak, 2 issues Supplement)

Editor: Oksana Zakydalsky

Юнак

журнал Пластового юнацтва

Ціна: \$4.50

Редактор

пл. сен. Оксана Закидальська

Мистецьке оформлення і макет

Богдан Ружицький

Мовна редакція

пл. сен. Іроїда Винницька

Адреса редакції і адміністрації

Yunak

2199 Bloor Street West

Toronto, ON M6S 1N2

CANADA

Fax: (416) 763-0185

e-mail: plast@pathcom.com

Адреса в ЗСА

Plast Publishing USA-Canada

144 Second Ave.

New York, NY 10003-8305

USA

Fax: (212) 533-8991

e-mail: kps@plastusa.org

На обкладинці

пл. вір. Александра Гаврилишин

гурток *Чорні Лебеді*

50-ий кур. ім. Оксани Лятуринської

станція Вашингтон

ЗСА

(фото: Юрій Гаудяк)

Виготовлено на системі

PC 1.2 GHz/QuarkXpress 4.1,

Adobe Photoshop 6.0, Adobe Illustrator 9.0,

Видруковано заходами

The Basilian Press,

Toronto, Ontario, Canada

ЗМІСТ

Від Редакції

1

Наші співробітники

1

Моє Місто — Вашингтон

2-3

По Україні — Інтерв'ю з Марічкою

4-5

Наш гурток — Горицвіт

6

Таборова абетка

7-18

Таборова абетка

7-18

Віктор Ющенко в Торонті

19

Спорт — Лещата в Німеччині

20

Спорт — Лещата в Україні

21

Інтелектуальний змаг

22

Тут і там — Вашингтон

23

Тут і там — Львів

23-24

На задній обкладинці: Фото із лещетарського табору в Славську і фото із маршу в відзначення пам'яті Романа Шухевича-Тараса Чупринки, Львів.

Дорогі читачі Юнака!

Це число журналу трохи відмінне від нормального — середина його (12 сторінок) творять окремий журнал, який ми назвали *Таборова Абетка*. Це збірка коротких статей на теми, які охоплюють різні ділянки таборування, зорганізовані по азбуці — від А до Я. Цю середину журналу можна відчипити і тримати окремо.

ВПластовому Довіднику написано про важні аспекти Пласту — про вартості, структуру і програму — але там нема інформації про табірництво або, як ми це традиційно називаємо — про практичне пластування. По такі інформації ми звичайно звертаємося до *Життя в Пласті* (дуже корисне джерело про табірництво але навіть друге видання має вже сорок років!) або до іншомовних підручників (де сучасні інформації але потрібно перекладати на українську мову). Чи не було б корисно поширити таку *Таборову Абетку*, зробити з неї книжку? Які Ваші думки? Напишіть до Юнака і почнемо дискусію!

Цікаво, що матеріали до Юнака приходять циклями — на якійсь час одна станиця 'домінує' і надсилає більше, як інші. Станиці Чікаго, Нью-Йорк і Філадельфія вже були такими 'передовими' станицями (Торонто не числиться тому, що редакція знаходиться в Торонті і може безпосередньо замовляти матеріали). В останній час така станиця — Вашингтон. В цьому числі прочитайте статтю про саме місто Вашингтон під розділом *Мое Місто*, про вашінгтонський гурток юначок, про деякі речі які відбуваються в станиці (зустріч з Мирославою Гонгадзе минулого числа, вшанування пам'яті братчика Славка в цьому числі). Можна також згадати успіхи вашінгтонських загонів на останніх Орликіядах. Це гарний приклад для інших станиць і маємо надію, що вашінгтонці будуть його продовжувати. Беріть цей приклад собі до серця і присилайте нам статті і фотографії із життя вашої станиці!

Скоб!

пл. сен. Оксана Закидальська
редактор

наші співробітники

Друг Остапа Гавалешка вже другий раз появляється в Юнаку як автор слів до пісні (цей раз як перекладач). Його пісня поміщена на сторінці 12 під заголовком *Мандрівник у Таборовій Абетці*. Друг Остап живе в Вінніпегу але багато пісень написав коли ще був старшим пластуном у Монтрелі. На довгий час він перервав свою кар'єру композитора — працював інженером і їздив по світі а також працював професором в Мані-

тобському університеті. Продовж трьох років в 1990-их він очолював міжнародний проєкт в Україні. За свою працю допомоги Україні він одержав Орден Канади який надає Генерал-Губернатор.

Але друг Остап вже на пенсії і обіцяв, що буде далі відшукувати пісні які він колись писав і їх присилати до Юнака. (Як бачите на фото, друг Остап завзятий *Вовкулака*, один із основоположників куреня).

МОЄ МІСТО

Вашінгтон, Дистрикт Колумбії

місто туристів, українців і пластунів.

Вітаємо до столиці Америки!

Місто ТУРИСТІВ

Вашінгтонські музеї включають: Музей Повітря і Космосу (*Air and Space Museum*), Національний Акваріум, Національну Галерею Мистецтв (*National Gallery of Art*), Національне Географічне Товариство (*National Geographic Society*) і Смітсонський Замок (*Smithsonian Castle*). В 1829 р. англійський натураліст Джеймс Смітсон дав американському урядові \$500,000 на будову музею і, завдяки його дарунку, тепер є 129 музеїв в Смітсонській Інституції. В музею Природничих Наук на виставці є Діамант Надії (*Hope Diamond*). Це є один із найбільших діамантів в світі. На весні у Вашингтоні цвітуть черешні і тоді Вашингтон стає прекрасне місто природи і пам'ятників.

У Вашингтоні знаходяться всілякі державні будинки. Між ними є Білий Дім, Капітол і Федеральне бюро розслідувань (FBI). Багато американців працюють для FBI але туристам в цей будинок не вільно входити. В місті знаходяться різні пам'ятники — наприклад пам'ятники Джеферсона, Лінкольна, монумент Вашингтона (т.зв. *pencil*), Джеферсон, Лінкольн і Вашингтон — між найславнішими американськими президентами.

Будова монументу Вашингтона почалася в 1848 р. але перервалася в час Громадянської війни Америки (1860-66). Коли в 1876 році знова почалася праця над будовою, треба було вживати мармур іншого роду. На висоті 150 стіп монументу, пізнати що мармур згори є трошки іншого кольору ніж здолни. Висота монумента — 550 стіп (168 метрів). Існує закон, що в Вашингтоні не можна будувати нічого вищого за монумент Вашингтона. Тому в місті нема хмарочосів, які було б видно із літака. Це для багатьох туристів несподіванка.

Місто УРАЇНЦІВ

У 1960 році Президент Айзенгавер і 80-ий Конгрес Америки дав дозвіл українцям Америки поставити пам'ятник Тарасові Шевченкові. Пам'ятник, роботи скульптора Лева Молодожанина і архітекта Радослава Жука, закінчено в 1964-му році. Він є символом надії і волі не тільки українцям, але всім народам які живуть в Америці.

Кожного року в квітні українці в Вашингтоні збираються щоби відзначити Шевченківське свято при пам'ятнику. Як Україна стала незалежною, українці з Америки вітали нового президента Леоніда Кравчука при пам'ятнику Шевченка. Україна має своє посольство в дільниці Джорджтаун. Це історична частина Вашингтону де тепер є різні популярні ресторани, кафе та малі крамниці.

Є три українські церкви в самому місті Вашингтоні: одна з них, українська Греко-Католицька церква св. Родини, є дуже близько Національного Храму Непорочного Зачаття (американська *National Shrine of the Immaculate Conception*). Ще дві українські церкви в околиці міста це св. Трійці і св. Андрія. У церкві св. Трійці парохом є отець Тарас Лончина, який був першим гетьманським скобом в Америці.

Александра Гаврилишин у Вашингтоні.

Місто ПЛАСТУНІВ

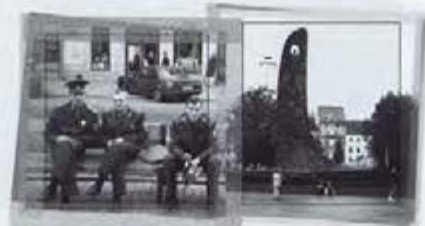
Більшість пластунів Вашингтонської станиці живуть поза містом і доїжджають до *Bethesda, Maryland* на сходинах. Нажаль, пластуни не мають своєї домівки а зустрічаються в суботу після лекцій в українській школі у винайнятій школі. У Вашингтоні є різні парки — в місті і поза містом. У *Rock Creek Park*, юнацтво організувало роверовий марафон (*bike-a-thon*) з української школи до центру міста коло ріки Потомак. Це був не тільки спосіб збагатити касу станиці, але також чудова нагода потішитися природою. Новацьке Свято Весни буває у *Echo Lake Park* а Національний зоологічний парк є улюблене місце на новацькі прогульки.

Взимі, ціла станиця збирається ковзатися по леді. У домівці юнаки будують ракети та грають в кошиківку. Юначки цілий рік плянують свій наступний експонат на Орликіяду (це жарт!). Після сходин юнацтво часто їде підземкою до центру міста, на перекуску чи походити по Джорджтаун.

пл. роз. Александра Гаврилишин

по країні

Рая Дубицька (фото з ЮМІЗ)

Сьогодні я зустрічаюся з ст. пл. Марічкою Качмар, яку я півтора року тому запізнала на нашому Святі Весни в Німеччині. Відтоді ми вже краще пізналися (вона вже майже шість місяців живе в Мюнхені).

Недавно я дізналася про Марічки книжку, яку вона написала під час її побуту у Львові. Там вона перебувала цілий семестр, тобто від вересня до грудня 2000 року. Таким чином вона назвала книжку "Семестр у Львові – враження і пригоди канадської студентки". Цікаво мені було прочитати про це, яке враження Україна зробила на Марічку, а особливо також порівняти те, що ми, українці в Німеччині і українці з Америки чи Канади, знаємо і собі уявляємо про нашу Батьківщину. Отже я зустрічаюся з нею сьогодні (3.11.2002) щоб зробити коротеньке інтерв'ю про її книжку. пл. роз. Рая Дубицька

Р. Марічко, чи Ти від початку, тобто ще перед подорожжям в Україну, мислила написати книжку про Твій побут?

Марічка: Так, перед тим, що я поїхала, я мала ідею написати книжку, але не знала, чи вийде чи ні. В Україні я просто вирішила писати в щоденнику все, що мені траплялося. Тоді у Львові я познайомилася з пластункою Надійкою Цюрою, яка мене заохочувала видрукувати книжечку.

Р. Для кого Ти хотіла написати цю книжку?

Марічка: Я її дуже хотіла написати для української молоді в діаспорі. Виростаючи в Канаді, я не знала точно як виглядає сучасна Україна. В цій книжці я дуже багато пишу про сучасну культуру, бо мені здається, що молодь в діаспорі хотіла б більше про це знати. Я надіюся, що моєю книжкою будуть користуватися в українських школах в Канаді.

Р. Як Ти знайшла когось, хто погодився видати книжку?

Марічка: При Альбертському університеті, де я вчуся, знаходиться Канадський Інститут Українських Студій. У методичному кабінеті української мови працює пластунка Маруся Петришин і, перед моїм від'їздом до Львова, я зустрілася з нею, щоб обговорити мою ідею. Вона якраз мала бути у Львові в той сам час, що я. Тому я могла з нею там, у Львові, зустрітися і далі обговорювати проєкт. Вона все була дуже помічливою, давала мені поради, і дуже позитивно реагувала на мої ідеї. За це я була їй дуже вдячна. Знова в Канаді, ми разом написали контракт.

Р. В діаспорі ми говоримо по-українському, але так, як говорили ще перед еміграцією. Ти ж тепер була досить довго в Україні і могла порівнювати нашу мову із сучасною українською. Чи була велика різниця? Як ти справилася?

Марічка: Так, спочатку я не все розуміла, коли молодь швидко між собою говорила "сленгом", але я досить скоро звикла. І для мене різниці ставали все меншими і

меншими. В той час я не хотіла відрізнятися від своїх ровесників і намагалася говорити так як вони. До речі, в книжці я спочатку уживаю "діяспорну мову" а тоді все більше і більше користуюся сучасним правописом, яким користуються у Львові. Я це навмисно зробила, бо хотіла показати читачам сучасну українську мову, щоб вони, приїжджаючи вперше на Україну, були більш приготівані ніж була я.

Р. А скажи, чи молодь там є така сама як у нас в Німеччині, чи у вас, в Канаді?

Марічка: Я би сказала, що різниця досить велика, особливо коли порівняти до канадської молоді, але важко пояснити саме в чому різниця полягає. На мою думку, рівень освіти дуже високий в Україні, діти дуже багато вчать і дуже багато вивчають на пам'ять. Вони знають багато фактів, вміють переказувати довгі вірші з пам'яті, обізнані із політикою і таке. Але мабуть вони так само забавляються як і ми...тільки що не всі мають так багато грошей, щоб постійно по телефоні говорити (у домашніх так і у мобільних треба

платити), щоб часто ходити в диско-теку або в кінотеатр. Тому мабуть вони мусять бути трошки більш творчими.... вони часто видумують собі різні забави. Але взагалі то тяжко казати, бо в кожній країні бувають різні люди.

Р. А як вони вдягаються в Україні?

Марічка: Дуже гарно, особливо дівчата. Багато молодих бажають виглядати так як їхні улюблені артисти з фільмів. Дехто навіть мені казав, що думали, що всі в Північній Америці вдягаються як кінозірки. Вони були здивовані, що я не ходила в дорогих коротких спідницях і не так багато малювалася.

Р. Чи існують журнали моди для молоді в Україні, такі як наприклад Seventeen, Vogue, Bravo?

Марічка: Про це я також пишу в книжці. Так, існують такі журнали, але майже всі видаються тільки російською мовою. Мені сказали, що дешевше і легше купити з Москви ніж самому видавати. Про те, в телебаченні краще. Багато американських серіалів дублюють вже на українську мову.

Р. На кінець хотіла б поставити питання про сучасну ситуацію і майбутність в Україні. Як Ти її бачиш, позитивно чи негативно?

Марічка: Гмм, коли я була в Україні, то я дуже хотіла бачити позитивну сторону всього і я вважаю що там є потенціал будувати стабільну державу. Проблема в тому, що теперішній уряд не створює сприятливих умовин для повного розвитку країни і поліпшення життя пересічної людини. З кожною подорожжю в Україну мої думки міняються, але я ніколи не втрачаю надії на її краще майбутнє.

Р. Чи ми можемо в чомусь допомогти?

Марічка: Ну, звичайно українці в Україні мусять самі собі помагати, це перший крок. Але поза тим я вважаю, що коли ми їздимо в Україну і навіть просто спілкуємося з українцями, це багато допомагає, щоб відкрити наші очі про те, що там діється, і щоб трошки їх навчити про наш спосіб життя. Для мене важливе, щоб наша молодь думала про Україну не як про якийсь далекий вимріяний край з широкими степами, а про справжню країну, яка може потребує нашої допомоги.

Р. Дуже дякую за цікаву інформацію, будемо чекати на видання книжки!

Марічка: Дякую тобі також!

ОГОЛОШЕННЯ

Книжка Марічки Качмар вийшла друком в травні, 2003 року.

Більше інформації про книжку можна отримати на веб сайті:

www.ualberta.ca/~ulec/kachmar/

Я народилася в Лос Анджелес, Каліфорнії. Мені подобається грати баскетбол, лакрос й хокей на площі. Я вчуся в бурсі (boarding school). В Пласті мені подобається здобувати вмлості. Я хочу записатися до американської фльоти та стати перекладачем (К.Ч)

Гнаш урток

Адя Шморгун

50-ий курінь
ім. Оксани Лятуринської
Вашінгтон

Катя Чопівська

Горицві

Мені 13 років. Мені подобається грати в копаного м'яча, відбиванку, кошиківку та танцювати! Я також люблю слухати музику, бути з приятелями або "говорити" з ними по e-mail. Я є віце-президент студентської управи в школі. Передаю великий привіт своїм товаришам із всіх міст. (А.Ш.)

Маруся Чопівська

Я граю в копаного м'яча, баскетбол і лакрос. Також граю на фортепіані й хочу грати на гітарі. Мені подобається читати й бавитися з моїм песиком. Хочу стати актрисою. (О.Б)

Катруся Романюк

Марта Демиденко

Мені 13 років. Мені подобається грати в кошиківку, лакрос і плавати. Я є капітаном плавацької дружини Орли. Мені також подобається слухати музику, бути із своїми приятелями й читати. В Пласті бачуся з товаришками з Нью-Йорку, Ньюарку, Рочестеру й Філядельфії. (М.Ч.)

Оксана Белендюк

Я народилася 11 січня у і я є в сьомій класі та ходжу до католицької школи св. Марка. В українській школі ходжу до 8-ої класи. Я граю в кошиківку 8 років і також в копаного м'яча й софтболю. Мої найкращі товаришки є Адя й Маруся. Я є на Вовчій Тропі щороку. Мені дуже подобається Пласт. (К.Р.)

Я називаюся Марта Олена Принада-Демиденко. Мені 15 років. Я народилася в Україні. Мені подобається грати на фортепіані й грати у відбиванку. На другий рік я вступаю в NJROTC-Navу. Мені подобається Пласт бо бачу своїх товаришок з далеких міст та навчаюся багато речей.

Аня Вейлен

Я народилася в Україні, й приїхала до Америки коли мені було 6 років. Мені тепер 12 років. Мені подобається малювати й грати вслякі спорти. Мені подобається Пласт бо пізнала багато друзів та навчаюся багато різних речей. (Є.К)

Садозька Короза

Прислала
пл. уч. Адя Шморгун,
хронікар

Мені 14 років, я на першому році в середній школі. Я є на плавацькій команді, й беру участь в змаганнях вже 8 років. Мені подобається читати фантазію та оглядати фільми з приятелями. Я також люблю танцювати й співати. Передаю привіт приятелькам: Детройт! Клівленд! (А.В.)

ТАБОРОВА АБЕТКА

В цій книжечці зібрані короткі допоміжні матеріали для таборування від А до Я. Вони різноманітні і пояснюють або показують деякі практичні речі, які можуть пригодатися Тобі на таборі. Це не енциклопедія

ні не довідник але тут, в короткій формі, маєш речі, які Ти можеш випробувати на таборі. Цих 12 сторінок творять окрему книжечку, яку можеш відчіпити від решта журналу і сховати собі на будуче

А АПТЕЧКА (на мандрівку)

Запакуй потрібні речі в металеву або пластикову коробку із накривкою. Тримай в зовнішній кишені наплечника так, щоб всі в групі знали де вона є.

- Бандажі (ліпки різних розмірів)
- Ролька 1'—2' широкого плястру
- Бандажі (2" x 15')
- Еластичний бандаж для перев'язки (мін 4')
- Плин проти розвільнення
- Аспірина
- Пігулки на шлунок (проти газу)
- Плястер на піхури (moleskin)
- Трикутні хустини
- Крем проти свербіння чи соняшного попечення
- Термометр
- Ножиці, шпильки, пінцет (для очей)
- Голки (на піхури і скалки)
- Дезинфекційне мило (в плині)
- Дрібні гроші (на телефон)
- Олівець і папір

Зроби свою аптечку !

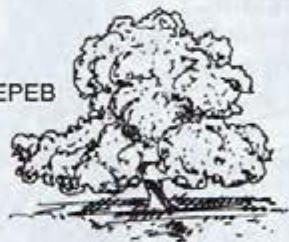
Спакуй потрібні речі в прозору, пластикову рукавичку. Все буде добре видно і легко дістати. Потрібно тільки розірвати палець рукавички.

Б БЛИСКАВКА

Блискавка вдаряє в найвищий пункт. Коли Ти на мандрівці і зірветься буря, старайся бути подальше від таких пунктів, які притягають блискавку.

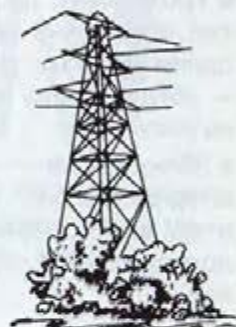
САМІТНИХ ДЕРЕВ

ІЗОЛЮВАНИХ БУДОВ

ЕЛЕКТРИЧНИХ ПРОВОДІВ

ГОРБКІВ

ПАРКАНІВ З ДРОТУ

ВІДКРИТИХ МІСЦЬ

Сховатися безпечно можна в лісі, під низькими деревами. Але якщо Ти на відкритому місці, а буря наближається за скоро, щоб знайти охороняюче місце, скинь наплечник, витягни металеві речі із своїх кишень, скинь пасок і присядь між двома каменями або в сухій заглиблені. Ізолюй себе від землі (якою може йти електрика) і клякни на звинутий спимішок, шнур або пластиковий матрац.

В ВОГОНЬ

Самим сірником не запалиш ватри або вогню в кухні, сірникові потрібно помочі. Треба придбати хмиз, тріски і паливо.

- Хмиз скоро запалюється і скоро горить.

Стружки дерева, голки ялиці, суха трава, суха кора — добрий хмиз. Потрібно таку кількість, щоб наповнити шапку.

● Сухі галузки (тонші як олівець) добрі тріски. Потрібно таку кількість, щоб два рази наповнити шапку.

● Паливо може бути тоненьке як палець або грубе, як рука. Сухі галузки які знаходяться в лісі — добре паливо. Свіже дерево — недобре паливо бо має в собі вогкість.

● Уложи хмиз, тріски і паливо так, щоб можна запалити одним сірником. Найкраще — збудуй форму шатра, як на рисунку.

● Збоку звідки вітер віє, зроби отвір, щоб повітря доходило до вогню.

Г ГІГІЄНА НІГ (на мандрівці)

● Мий ноги щодня, витирай їх добре і посипай пудром (талком).

● Поки вбереш шкарпетки, перевір ноги, чи нема проблем.

● Якщо якесь місце на ногах 'пекло' під час мандрівки, заліпи ту частину шкіри биндом або moleskin заки зробиться піхур.

● Під час мандрівки, старайся тримати ноги сухими. На мокрій нозі скорше робиться піхур. Якщо Тобі зробився піхур, зроби так:

Г ГУДЗИК

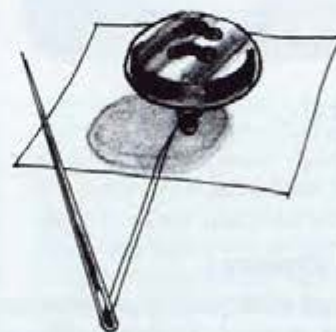
Тобі відірвався гудзик на однострою а на таборі мамці нема. Навчися як самому собі пришити гудзик.

1. Зазначи на тканині, де має бути гудзик.
2. Відріж кусок нитки 18" — 24" дов.
3. Засили голку одним кінцем, зложи нитку вдвоє.
4. Візьми оба кінці нитки разом, зроби гудз.
5. Застроми голку в зазначене місце в тканині згори, перепхай голку, щоб гудз опинився згори.
6. Пропхай голку знова через тканину, близько гудза.
7. Перепхай голку через дірку гудзика і потягни нитку.

8. Дай сірника або зубочистку на гудзик.
9. Перепхай голку в долину через другу дірку. Затягни нитку. Повтори, впираючи голку в ліву дірку, і витягни її через праву. Зроби так само в другій парі дірок.

10. Забери сірник (чи зубочистку).
11. Запхай голку через дірку, щоб голка вийшла між гудзиком і тканиною.
12. Обвими нитку довкола гудзика три рази.
13. Запхай голку через нитку між гудзиком і тканиною. Так зробиш вузол.
14. Відріж нитку ножицями.

Зроби собі приладдя до шиття із папки для сірників!

Приклей кусок тканини до папки. Повпихай туди голки і шпильки.

Зроби прорізки. Обвими нитками

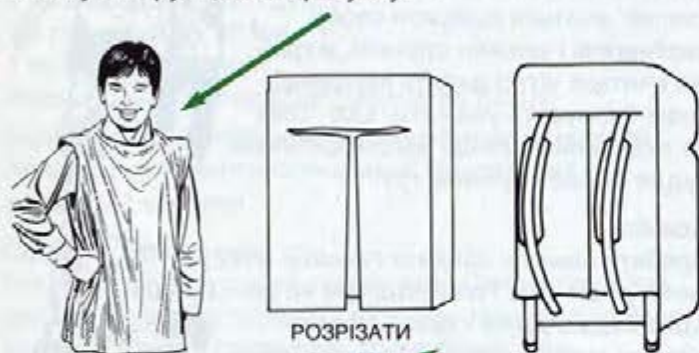
Зроби розріз і запхай туди кінці ниток.

ТАБОРОВА АБЕТКА

Д ДОЩ

Незалежно від того, що є гарна погода, коли йдеш в мандрівку треба бути готовим на дощ. Добре взяти пончо або спеціальне непромакальне убрання — штани і жакет.

Потрібний Тобі тимчасовий дощевик? Такий можна зробити із пластикової торби. Треба вирізати дірки на голову і на руки, як на рисунку.

Щоб на мандрівці забезпечити наплечник від дощу, також можна вжити пластикову торбу на сміття.

Е ЕКОЛОГІЯ

Коли мандруєш в природі, Ти повинен бути свідомий свого оточення — екології. Пішохідну мандрівку можна мати донебудь але є два головні способи: йти по стежці/ трасі або йти через терен навпростець.

Мандрівка по стежці

- Тримайся стежки і йди низкою (один за одним), щоб не творити багато паралельних стежок.
- Якщо мокро, болотяне місце — не оминай його краєм, а йди прямо, щоб не поширювати траси в цьому місці.
- Коли траса йде серпентиною під гору, не сходи з траси, щоб скоротити собі дорогу.
- Не чіпай звірят ні рослин.
- Не нищ написів або знаків, які показують трасу.

Мандрівка по терені навпростець

- Не роби теренових знаків.
- Тримайся терену, який є відпорний, напр. сухої трави, каменів, шутру і т.п.
- Щоб не творити багато стежок, йди низкою.
- Коли терен стрімкий, старайся йти або лізти вгору за контуром терену.
- На мандрівці де нема стежок, йди малою групою.

Є ЄДНІСТЬ

Хочете випробувати єдність гуртка? Зробіть 3-ногі перегони, прив'язуючи разом 5 або більше людей. Треба зв'язати по дві ноги разом, як на рисунку.

Можна зробити перегони між двома гуртками, де в кожній команді більше ніж 5 осіб. Цікавіше коли це члени різного росту (відразу побачиш, хто вміє розрізнити праву від лівої ноги!)

Ж ЖАРТИ

Деякі жарти надаються на короткі скечі на ватру.

Юнак 1 — Чи ти зустрів свого брата на заставі?

Юнак 2 — Ні, я його знав раніше.

Гуртковий — Ти сьогодні спізнився на сходинах

Юнак — Було вже пізно коли я вийшов з хати.

Гуртковий — А чому ти раніше не вийшов?

Юнак — Коли я вийшов, було запізно раніше виходити.

Виховник — Назви 6 звірів які живуть в Скелястих горах.

Юнак — Чотири ведмеді і два барани.

Виховник — Що ти зробиш, коли в човні з'явиться дірка?

Юнак — Зроблю другу дірку, щоб із неї витікала вода, яка увійшла до човна через першу дірку.

Мама — Який гарний табір! Ти мусиш бути тут дуже щасливим.

Юнак — Так, мушу.

Юнак 1 — Чи знаєш, чому бузько стоїть на одній нозі?

Юнак 2 — Ні, не знаю. Чому?

Юнак 1 — Бо якби підніс другу, то впав би.

ТАБОРОВА АБЕТКА

З ЗМАГ

Підготов змаг — це добрий спосіб навчити і перевірити точку вмілості або практичного пластування.

Ставлення шатра

Потрібно великого шатра. Змагаються гуртки. Спершу виховники демонструють, як поставити і звинуту шатро. Тоді кожний гурток ставить те саме шатро (так, що інші гуртки не бачать) а виховник точує: як гуртковий зорганізував співпрацю; як скоро поставлено шатро; як добре поставлено шатро; чи шатро правильно стягнуто і звинено; як довго забрало щоб поставити, стягнути і звинуту шатро.

Роблення нош

Потрібно дві палиці (около 2 м.), коц, 2 кілки забиті в землю (25 м. від себе), сокирка. Виховники показують, як зробити ноші із коца і палиць і як на них положити 'раненого'. Змагуни поділені на групи по 3 особи. Два змагуни роблять ноші. 'Ранений' лежить на землі. Змагуни мусять положити 'раненого' на ноші (він не може сам туди вилізти), і його якнайшвидше перенести від початкового кілка до кінцевого. Якщо ноші розпадуться під час переносення, треба починати наново. Виграє група, яка все зробить найшвидше.

Пластовий вузол

Потрібно шнур до в'язання вузлів для кожного гравця. Виховник демонструє, як в'язати пластовий вузол і кожний змагун вправляє. Коли всі вже навчилися, починається змаг (може бути індивідуальний або гуртковий).

- Перше, кожний в'яже вузол нормально.
- Друге, кожний в'яже вузол із замкненими очима.
- Третє, кожний в'яже вузол тримаючи руки і шнур за собою (за своїми плечима).

Точкування: одна точка за кожний правильно зав'язаний вузол.

Змаг куховарення

Це добре зробити в передостанній день курінного табору. Розложити харчі, які залишилися. Розділити між гуртками. Кожний гурток будує полеву кухню і має зробити обід із харчів, які дістав. Судді (виховники) ходять по гуртках і точкують: чи обід готовий на час, чи обід поданий естетично, чи смачний. (Цей змаг можна пристосовувати до обставин: напр. якщо можливо докупити їжу, кожний гурток може замовити один додатковий складник).

І ІГРИ (на дворі)

Копаний м'яч на сліпо

Грається тільки на землі (не можна подавати головою). Грачі поділені на дві команди, а команди на пари де один має зав'язані очі ('сліпий') а другий має бути його очима і давати інструкції, що 'сліпий' має робити. Щоб копнути м'яч, 'сліпий' вчиться довіряти своєму партнерові і уважно слухати, а грач-очі вчиться чітко давати інструкції. Грачі-очі мусять уважати, щоб 'сліпі' не зіткнулися. Якщо зайде проблема, суддя свище і зупиняє гру.

Комета

Зробити комету: захвати гумовий м'яч в жіночу панчошу. Грачі поділені на дві команди — одна кидає, друга ловить комету. Комету можна ловити тільки за хвіст одною рукою. Виграє команда яка, за даний час, найбільше разів зловить комету. Якщо грачі добре вправлені, можна випускати дві комети в обидві сторони в той сам час.

ІГРИ (на ватрі)

1. Паперова торба

Перед ватрою, кожний гурток дістає одну паперову торбу в якій є кілька речей пов'язаних з якоюсь темою:

Таборові — мапа, компас, ліхтарка, і т.п.

Перша допомога — биндаж, хустка, пинцетка, і т.п.

Вода — пістоль на воду, риба, весл, і т.п.

Україна — вишивка, сопілка, газета... і т.п.

Потрібно підготувати скеч вживаючи речі в торбі. (Можна зробити змаг за найкращий скеч).

2. Було гарно але шкода.....

Провідник ватри починає оповідання "Було гарно (напр. що царівна жила у великому замку) але шкода (що в ньому було дуже зимно)". Учасники ватри, по черзі, в такий сам спосіб додають до оповідання — "було гарно..... але шкода.....". Якщо хтось не може нічого додати після 1 хв., їх можна пропустити і йти далі. Якщо пропущено 3 рази, оповідання 'вмирає' і треба починати інше оповідання. (Це добра коротка гра на те, щоб всі заспокоїлися).

3. ХТО, ДЕ, ЩО

Кожний в гуртку дістає картку на якій написано ХТО. Гурток також дістає одну картку на гурток на якій написано ДЕ і одну де написано ЩО. Гурток має створити скеч, вживаючи картки.

ТАБОРОВА АБЕТКА

ІЖА

Іжа на один день на курінному таборі. Це є приклад яке меню можна підготувати на курінний табір, щоб їсти смачно і здорово.

Сніданок: каша плюс (на одну особу)

1/3 до 1/2 гор. сухих пів-готових вівсяних платків

1/2 гор. родзинок

1 ложка бронзового цукру

1/2 гор сушених яблук

1 ложка wheat germ

порошковане молоко (на 1 горнятко плину)

Звари вівсянні платки на розводненому молоці, як плин. Вмішай решта складників. Накрий, нехай постоїть 2 хвилини.

Обідова перекуска

Завини ковбаску в плястерок сира. Помаж гірчицею (муштардою). Застроми на виделку, печи над горячим вугіллем аж сир порожевіє. Дай в булку. Гам.

Вечеря

Риба в алюмінійовім папері.

Один кусок риби (філе) на особу, цитрина, петрушка, сіль, перець, тиміан (*thyme*), олива.

Поклади кусок риби на подвійно зложений алюмінійовий папір. Помасти оливою. Посип сіллю і перцем. Поклади кусок цитрини й галузку петрушки на рибу. Посип тиміаном. Добре загорни в ал. папір, постав на вугілля на 20 хв. Повертай час від часу.

АБО

Гуцульський пиріг

1/2 ф. меленого м'яса, цибуля, спеції, кетчуп, картопля (пюре).

В сковороді (пательні) присмаж мелене м'ясо з покритшеною цибулею. Вмішай спеції (сіль, перець, орегано, майорам), кетчуп або дрібно порізаний помідор. Покрий картоплею пюре підсмажене м'ясо. Посип червоним перцем (*paprika*). Накрий сковороду покритшкою або алюмінійовим папером і добре підігрій на низькому вогні або на вугіллі.

ЙОЙКАТИ

Чи завважив, як багато пісень, які ми співаємо, починаються на 'Ой'?

КОМАРІ

Хоч комарі все були неприємною частиною таборування, в останніх двох роках, в Північній Америці, від коли появився *West Nile virus*, комарі можуть бути небезпечними. Хоч цього вірусу, людина не може передати другій людині, хіба через кров однаке щоб себе забезпечити від хвороби:

- Найкраще оминати окуси комарів.
- Не залишати посудин де може збиратися вода бо у такій нерухомій воді комариця несе яйця і комарі розплodжуються.
- Оминати багна, де комарі плодяться.
- Рано і ввечір, коли комарі найбільше активні, вбирати одяг, що якнайбільше покриває тіло — сорочки із довгими рукавами і довгі штани.
- Смакувати тіло плинотом проти комарів, але треба бути обережним, бо найбільше ефективний плин є отруйний.
- Найбільше ефективний плин проти комарів має складник DEET (N, N-diethyl-meta-toluamide).
- Хоч в лісі чи в природі може бути багато комарів, також там є більше комах і птахів, які живляться комарами.
- Нема причини оминати природу через комарів, але треба бути обережним.

M.M.

ЛІХТАРКА

Маєш проблему знайти свою ліхтарку в темному шатрі? Намалюй смужку на ліхтарці фосфоресційною (glow-in-the-dark) фарбою або наліпи фосфоресційну ліпку.

ТАБОРОВА АБЕТКА

М МАНДРІВНИК

Пісня мандрівників, написана в німецькій мові, була популярною в 1960-их роках в різних мовах. Подаємо українську версію яку написав ст. пл. Остап Гавалешка в 1960 р.

Мій Батько був Мандрівником

Мій Батько був мандрівником,
І я за ним піду.

Як я іду з наплечником

Співаю пісню цю:

Вал-де-рі!...Вал-де-ра!...
Вал-де-рі!...Вал-де-ра-а-а-а-а-а!...
Вал-де-рі!...Вал-де-ра!...
Співаю пісню цю!

Струмочок втішно десь біжить

Весело без мети.

А спів пташок мене манить:

"Прийди! Прийди! Прийди!"

Вал-де-рі!...Вал-де-ра!...
Вал-де-рі!...Вал-де-ра-а-а-а-а-а-а!...
Вал-де-рі!...Вал-де-ра!...
Співаю пісню цю!

Всіх тих, що я стрічаю

Весело здоров'ю.

І всіх я закликаю:

Ходім в мандрівку цю!

Вал-де-рі!...Вал-де-ра!...
Вал-де-рі!...Вал-де-ра-а-а-а-а-а-а!...
Вал-де-рі!...Вал-де-ра!...
Співаю пісню цю!

І так я буду мандрувать

Аж поки я не вмиру.

І буду я весело все

Співати пісню цю:

Вал-де-рі!...Вал-де-ра!...
Вал-де-рі!...Вал-де-ра-а-а-а-а-а-а!...
Вал-де-рі!...Вал-де-ра!...
Співаю пісню цю!

Темпо: бадьорий марш на мелодію *Mein Vater war ein Wandersman (Val-de-Ri) abo The Happy Wanderer (Val-de-Ri)*

Слова: (ст.пл.) Остап Гавалешка

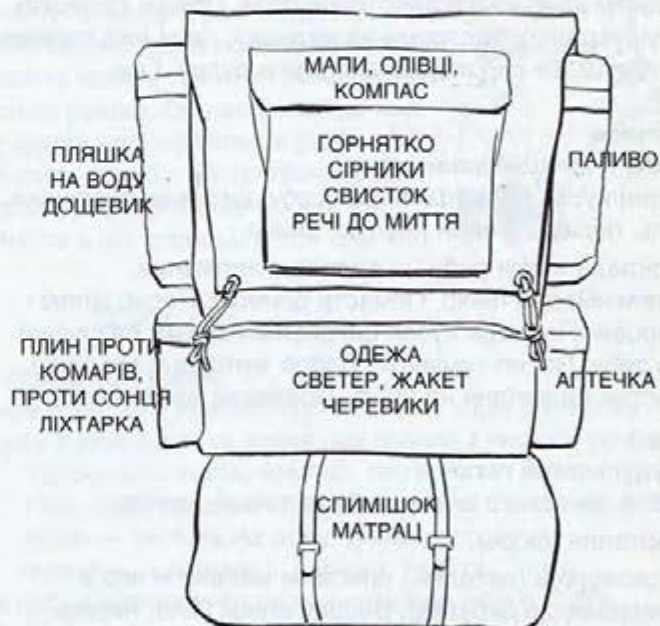
Мелодія: Friedrich Moeller

Н НАПЛЕЧНИК

● Коли йдеш в мандрівку, добре-споконаний наплечник означає, що знайдеш те, що потрібно і коли потрібно.

- Малі, часто-вживані речі пакуй в кишені.
- Речі, які потрібні тільки коли будеш розтаборюватися, запхай добре всередину.
- Речі які можуть бути потрібні на мандрівці, пакуй в кишені.
- Паливо для кухонки дай в окрему кишеню.
- Повертай речі до призначеної кишені, щоб Ти міг все скоро знайти.

МЕНАШКА, ЛОЖКА, НІЖ
КУХОНКА, ТОРБА НА ВОДУ
ШАТРО, ЦЕЛЬТА
ХАРЧІ (в торбі)

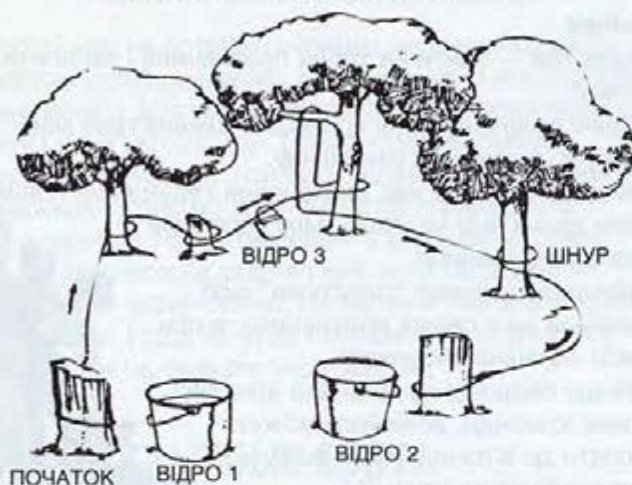
Я купила собі прозорий наплечник, щоб бачити де все запаковано...

ТАБОРОВА АБЕТКА

О ОБЕРЕЖНІСТЬ

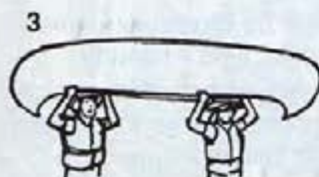
Щоб перевірити чи Ти вмєш зробити щось обережно, підготов таке завдання (це може бути змаг): потрібно Відро 1 і Відро 2 (10 літрів кожне), Відро 3 (5 літрів), шнур, площа із деревами.

Переплети ручку Відра 3 шнуром і розстав все як на рисунку. Ціль завдання — перенести Відром 3 якнайбільше води із Відра 1 (10 літрів) до Відра 2 (10 літрів). Ручку Відра 3 не можна стягати із шнура. Можна вживати патики або інші шнури щоб піднести Відро 3 через високі гілки. Коли будеш розставляти ведра, використай природні перешкоди. (Як змаг, можна оцінити час перенесення і скільки води вилято).

П ПОРТАЖ (Удвох)

Обі особи стають із того самого боку канойки, одна спереду а друга ззаду. Кожний хапає за найближчий борт і підносить канойку на свої стегна.

Особа ззаду буде нести більшу вагу. Сильніша особа повинна йти ззаду.

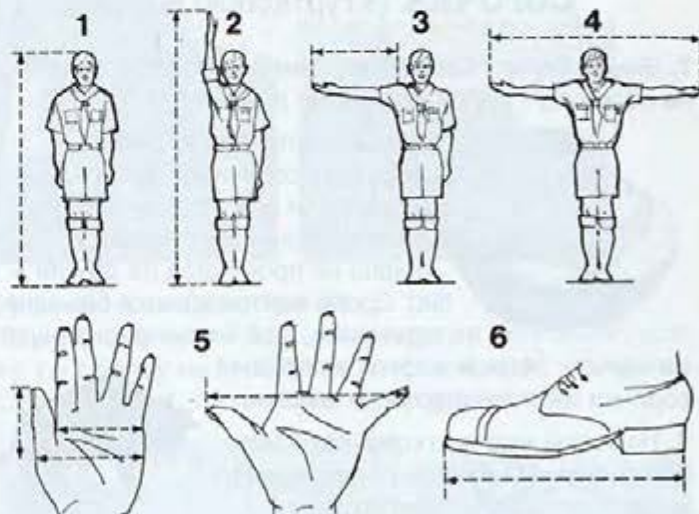
ПОРТАЖ (Поодинці)

Підноси канойку в тому порядку, як на рисунках.

Р РОЗМІРИ

Твої особисті розміри можуть служити Тобі як лінійка. Запиши наступні розміри.

Знайди частину свого тіла яка відповідає

- точно 1 см (або 1")
- точно 10 см (або 6")
- точно 1м (або 3").
- Поміряй свій крок (від п'яти до п'яти або від пальців до пальців).
- Виміряй свої кроки так, щоб перейти точно 5м (або 15') 3-ма кроками.

ТАБОРОВА АБЕТКА

СПОРУДИ

На таборі можна вигідно жити але потрібно собі самому збудувати різні споруди. Ось тут кілька прикладів.

СОРОЧКА (з гуртковою відзнакою)

1. Візьми велику бараболю. Вимий і висуши її, розріж на половину і витри паперовим рушником.

на картон. Залиши картон в середині сорочки аж поки фарба не висохне.

3. Намалюй взір гурткової відзнаки (напр. бізона) мазаком (magic marker) на плоскій частині приготовленої бараболі.

2. Візьми білу (або ясного кольору) сорочинку. В середину сорочинки дай картон покритий алюмінійовим папером (щоб фарба не промокала на другий бік). Зроби картон трошки більшим як сорочинка, щоб її можна натягнути

4. Віріж взір ножем. Відріж бараболю довкола взору. Витри взір бізона, щоб не був мокрий. Помалюй взір фарбою для матерії (fabric paint).

5. Надрукуй взір з одного боку сорочки.

ТЕРЕНОВІ ІГРИ

Найбільш популярні теренові ігри є у формі війни, де одна сторона змагається з другою щоб здобути прапорець Але можна і 'воювати' за щось іншого.

Свічка

- Ціль гри — зайти на терен противника і запалити свічку.
- Грачі поділені на дві команди. Кожний грач має сірники, а команда має свічку.
- Кожна команда має визначений терен який повинен мати трохи лісу чи кущів. Між теренами зазначена границя.
- Команда висилає "пластунів" щоб знайти де є свічка противника, а при своїй залишає оборонців.
- Якщо оборонці противника зловлять члена команди, вони його можуть післати до в'язниці якщо можуть втримати до рахунку "5".
- В'язнів може звільнити хто-будь із його команди якщо доторкне один раз. Можна звільнити тільки одного на раз.

Хороби і Антидоти

- Змагаються 2 команди — Хороби і Антидоти. Антидоти йдуть з Виховником в ліс а кілька хвилин пізніше, Хороби виходять із свого місця. Ціль є заразити Виховника різними шашними хоробами.
- Кожний член команди Хороби має папірчик, на якому написана назва хороби. Провідник команди Хороби видає ці папірці коли потрібно, один на раз.
- Антидоти хоронять Виховника весь час і не дозволяють щоб Хороби до нього дісталися.
- Хороби можна зловити тільки на очах Виховника. Виховник помагає своїй команді Антидотів — наприклад, ховається, заводить Хороби в засідку, і т.д.
- Хороба, коли її зловили, мусить віддати папірець із назвою своєї хороби і може піти дістати другу хоробу.
- На одному куску паперу написано "Чума". На цю страшну хоробу нема антидота, і коли Антидот зловить Чуму, сам стає Хоробою. Число в команді Хороби зменшується.
- Але в той сам є один в Антидотів назначений "Пенециліна". Коли Пенециліна зловить якусь Хоробу, ця Хороба стає Антидотом.
- Чума не старається пробитися до Виховника, але затягнути якнайбільше Антидотів, щоб її ловили.
- Якщо Пенециліна зустріне Чуму, нічого не стається але вони можуть про це поінформувати свої команди. Гра кінчається коли Виховника зловить Хороба.

У УКРАЇНСЬКА МОВА

Українська мова на таборі — це не особня точка а частина кожного заняття. Ми часто ставимося до української мови як до вишиваної сорочки — 'вбираємо' на свята а в нормальний час її ховаємо в шафу.

На таборі нам не потрібно окремих 'мовних ігор' щоб вправляти українську мову. Ми її вживаємо все і всюди. Спілкуємося з другими українською, слухаємо гутірки і інструктажі в українській, співаємо українською, звітуємо українською, готуємо сніданки, обіди і вечері українською, ставимо скечі на ватрі українською. Можна мати на таборі референта української мови, хтось до кого можна звернутися, коли не знаєш як щось сказати українською. Це людина яка все ходить із словником. І тоді не буде потрібно оправдуватися - "я не знав як це сказати українською."

УКРАЇНСЬКІ СВЯТА

В літний час припадають деякі свята українського традиційного календаря. Хоч табір може відбуватися не точно в ту дату, ці традиції належать до літнього циклу і можна їх відзначити під час літнього табору. **Івана Купала** — (7 липня) називається свято молоді. Тому, що купальська ніч вважається магічною, молодь думала що коли поворожити собі в цей час буде знати своє майбутнє.

Що можна ворожити — плести вінки і пускати на воду, будувати ватру і перескакувати через неї, робити опудал Марени і Купала із соломи і кидати у вогонь.

День пророка Іллі (від 2 серпня) — Ілля відає громами і блискавками.

Маковей — (14 серпня) святять воду, квіти і мак. Можна спелести вінки із пільних квітів і взяти на Службу Божу до посвячення.

Спаса — (19 серпня) святять груші, яблука, мід, пшеницю.

Що можна зробити — зібрати (або закупити) овочі (фрукти), прибрати їх в кошиках для посвячення.

Ф ФОТОГРАФІЇ

Незалежно від того, чи Ти маєш на таборі дешевий одноразовий фотоапарат чи дорогий цифровий — є засадничі правила доброго фотографування.

Уважай на світло

- Подивись, як паде світло на об'єкт
- Якщо фотографуєш проти сонця, не буде видно лиць.
- Якщо сонце за Тобою або збоку, об'єкт буде гарно освітлений.

Підійди близько до об'єкту

- Не старайся захопити забагато у фотографії
- Подумай, що хочеш показати у своїй фотографії

Уважай на тло фотографії

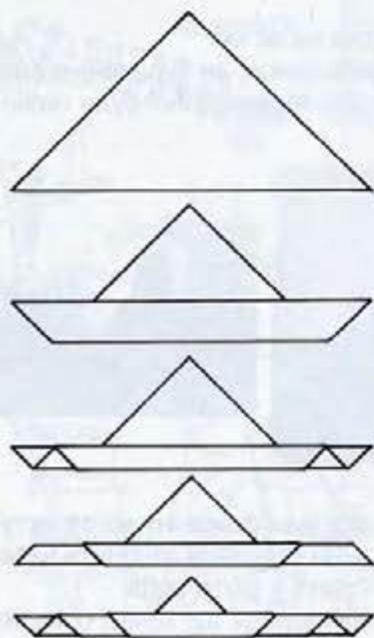
Перевір цілу композицію у видошукачі (viewfinder) щоб на тлі об'єкту не було багато непотрібного і нецікавого. Старайся, щоб тло не було переладоване.

- Уникай позованих фотографій. Старайся схопити природну дію чи цікавий, несподіваний момент.
- Завжди носи зі собою фотоапарат, щоб могли схопити цікаві, несподівані моменти

Х ХУСТКА

На таборі добра нагода навчитися і вправляти – бо мушиш це робити щодня – як правильно зав'язувати пластову хустку

ХРОНІКА

Не залежно, який це табір – курінний, окружний, Золота Булава, спеціалізаційний – хроніка табору, це не тільки документ чи спомини, але нагода застановитися над питанням – Чому я тут є? Що я запам'ятаю, що я тут навчився? Тому підготовку матеріалів до таборової хроніки можна поєднати із щоденним відгуком – час коли таборовики діляться своїми заввагами про програму того дня. Свої переживання і завваги про табір можна передати у різних формах, таких як:

анекдоти
вісті
драми
комікси
легенди
опінії
порівняння
пародії
пісні
рецензії
сни
таємниці

автобіографії
вірші
запитники
критику
листи
поради
пояснення
почтівки
ребуси
розмови
сатиру
фантазії

біографії
дефініції
загадки
казки
промови
плітки
проблеми
реклами
списки
нагороду
телеграми
цитати

Ц ЦЕРЕМОНІЯЛИ

До цього церемоніялу запалення ватри потрібно, щоб всі таборовики на ватрі мали свічки.

Провідник ватри починає говорити:

Друзі/подруги! Довкола нас ліси і темрява ночі. Ось я засвічу цю маленьку свічку і темрява відступила трохи. Хоч це лише слабеньке світло, ми його всі бачимо. Кожний з нас знає, що воно існує і може знайти шлях до нього, якщо захоче. Воно є нашим маяком... Але це світло може зрости, його можна побільшити, якщо би хтось прийшов до світла.

(Підходять 4 таборовики, вибрані заздалегідь, і запалюють свої свічки.)

Тепер наше світло стає ясніше, воно освічує більше темряви і ми бачимо більше ніж перед тим...

(Чотири вибранці повертаються в коло таборовиків і засвічують свічки своїх сусідів)

Дивіться як світло скоро поширюється. Воно освічує і гріє наш дружній круг і збагачує наші душі... Але це є лише початок, бо раз повстало світло воно буде зростати. І хоч цим світлом люди діляться, його стає щораз більше...

(Як всі таборовики мають засвічені свічки, провідник продовжує далі)

Тепер стоїмо пов'язані вогнистим кругом, нашою дружною і пластовою присягою. Найменше світельце в руках найменшого з нас є важливим для цілого людства, а особливо для нашого українського народу. Запалимо ватру нашим світлом, вдивімся у полум'я і заспіваймо радісну пісню...

(Всі гуртки підходять гусаком до ватри із різних напрямів і складають запалені свічки у ватру. Повернувшись на місце, стоять мовчки 30 секунд а тоді співають пісню).

ТАБОРОВА АБЕТКА

Ч ЧИЩЕННЯ РИБИ

1. Зішкрабай ножом луску із риби, від хвоста до голови.

2. Зроби поздовжній розріз між плавцями, витягни їх разом із остями.

4. Зроби поздовжній розріз від горла до заднього проходу. Витягни кишки. Вимий.

3. Перевір чи витягнулися дрібні ості із плавцями, щоб не залишилися в рибі.

5. Відріж скибки риби, ножом від хвоста до голови. Так будеш мати з риби дві скибки (філе) без остей.

ВІДПАДКИ

МИТТЯ ПОСУДИ

СУШЕННЯ НА ПОВІТРІ

ГАРЯЧА
ВОДА З
МИЛОМ

ГАРЯЧА
ВОДА З
ХЛЬОРКОМ

ГАРЯЧА
ВОДА

СМІТТЯ

НЕ ВИЛИВАТИ БРУДНУ ВОДУ НА ЗЕМЛЮ

ПЛАСТИКОВА ТОРБА
ВИЛОЖЕНА ЛИСТТЯМ

ДІРКИ, ЩОБ ВОДА
СТІКАЛА

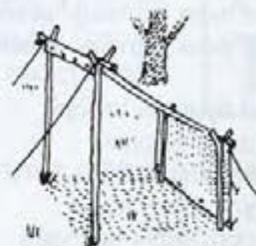
ПЛИТКА ЯМА

Ш ШАТРО

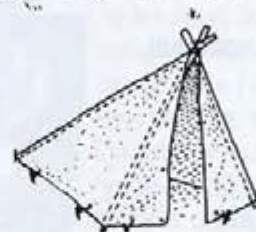
Кілька видів шатра можна зробити із брезенту (*tarpaulin*) — чотирикутної непромакальної целюти із металевими дірками (*eyelets*) на всіх боках.

Індіанське — Зв'яжи 4 палі так, щоб був квадрат на землі. Обвини брезентом і прив'яжи до палів.

Шалас — Віриж 2 високі (2 м.) палі із вилами, і 2 палі із вилами на 1 м. Закопай всі 4, положи 2 поперечки, причіпи брезент до верхньої поперечки, обвини ним нижню. Прикріпи до землі.

Лісниче — Віриж 2 палі, зв'яжи, щоб вила були 2 м. над землею. Встроми третій пал' у вила, і проведи до землі ззаду, щоб була піраміда. Покрий брезентом, прикріпи до землі.

Шатро "А" — Найпростіше шатро — два палі із вилами, на яких лежить поперечка. Закинь брезент, прикріпи до землі.

Щ ЩИКАВКА

Щикавка (гикавка) спричинена спазми у діафрагмі - мускулі який контролює дихання. Щоб зупинити атаку щикавки (гикавки) зроби наступне:

- Наляй повне горнятко води.
- Затримай воздух (не дихай).
- ВАЖНЕ! ЩИПНИ СВІЙ НІС!

Поволеньке, візьми 15-20 ковтків води, не дихаючи і тримаючи ніс.

Як вже не можеш далі, глибоко вдихни повітря і відпични.

Цей спосіб ефективний на 95%. Часами треба повторити ще один раз.

Ь ЩО Я ТУТ РОБЛЮ?

Чи ви знали, що м'який знак в українській абетці перенесений? Він тепер знаходиться не при кінці абетки, а між буквою Щ і буквою Ю. Тому ми його тут сховали.

ТАБОРОВА АБЕТКА

ЮНАК

Що можна написати про табір до Юнака? Не тільки допис, але можна зібрати інформації в інших видах, напр.

Статистика про таборовиків

- з яких станиць чи міст, приїхали таборовики
- з яких гуртків, куренів

Які були на таборі

- дотепні скелчі
- веселі жарти
- улюблені пісні
- популярні вислови
- цікаві псевда юнацтва чи виховників

Які були на таборі церемоніяли чи традиції

- хрещення табору
- народні звичаї
- святочні ватри

Пригоди на таборі

- Чи сталося щось надзвичайного?
- Кому? Чому?

Інтерв'ю — зроби інтерв'ю із кількома людьми на таборі - юнацтвом, виховниками, комендантом. Можеш спитатися такі питання (або видумай свої)

- Чому Ти прихав-приїхала на табір
- Якщо Ти перший раз на юнацькому таборі, чим табір відрізняється від новацького?
- Чи на таборі всі дотримуються засад безслідного таборування? Чи Ти? Як?

Яку пам'ятку Ти візьмеш з табору додому?

Адреса Юнака для висилки матеріалів із табору:

Yunak
2199 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario, M6S 1N2
CANADA

Зроби це прямо з табору, коли
ще знаєш де є Твої записки!

Останній заголовок в цій абетці — це ТИ! Впиши тут свою 'таборову автобіографію', як Ти бачиш себе як частину пластового табору.

Blank page with faint horizontal lines.

Віктор Ющенко в Пластовому Домі Торонта

В днях 10 до 17 травня ц.р., провідник фракції *Наша Україна* у Верховній Раді України і почесний пластун Віктор Ющенко, відвідав Канаду — міста Торонто, Монреаль і Оттаву. Під час його прогулянки по "українському Торонті" він вступив до пластової домівки де його вітали торонтонські пластуни на чолі із станичним, пл. сен. Богданом Колосом.

Під час своєї короткої зупинки між пластунами, Віктор Ющенко одержав канадську відзнаку ЮМПЗ яку було роздано у Свіржі, поглядав пластові видання і став до фотографії з пластунами, які прийшли його привітати.

Чим втішився голова Нашої України коли оглядав журнал Юнак?

Побачив себе! В числі 2-2001 *Юнака*, поміщено його фотографію в повному гуцульському строю. Віктор Ющенко — любитель і колекціонер гуцульського мистецтва, колись працював у Косові, що на Гуцульщині. Коли має таку нагоду, відвідує гуцульський край. Фото було зроблене в Косові а *Юнак* знайшов це фото в музею родини Корнелюків який знаходиться в Косові.

Пан Ющенко також оглядав спеціальне число *Юнака* про ЮМПЗ в якому познаходив своїх знайомих які були гістьми Зустрічі — депутатів

Ігоря Юхновського і Ігоря Гриніва, дорадника президента Богдана Гаврилишина та інших.

Українці по світі з нетерпінням чекають на наступні президентські вибори в Україні які мають відбутися в 2004 році і на яких, майже певно, Віктор Ющенко буде кандидатом на Президента України.

Віктор Ющенко із станичним і пластунами станиці Торонто

Ми обі приїхали на цей табір не знаючи чого сподіватися. Обі були трохи нервові бо не дуже добре знали кого-будь. Але коли ми приїхали до табору, зрозуміли, що нема про чого хвилюватися. З першого дня всі були надзвичайно привітні і приємні. Всі нас зразу прийняли. Так само нам дуже сподобалася атмосфера табору. Весь час всі задоволені, все веселі, дуже relaxed. В нас в Америці булава не часто спілкується з юнацтвом але в Німеччині — булава дружила з нами і була з нами на одному рівні. Ми ніколи не їздили на лещатах в Альпах, так що сама та пригода для нас була надзвичайною. Кожен день ми милувалися краєвидом, не могли надивитися на ту чудову природу.

Коли ми мали гри і забави я так багато сміялася і стільки мала fun. Проводити час з різними людьми також була пригода. Ми заїзнали людей з Канади, Німеччини, Белгії, Австрії, Франції, Англії та України... Я вважаю, що то велике щастя коли маєш нагоду познайомитися із такою кількістю різних людей. Всі мають своє особисте життя, свою культуру але об'єднані українським походженням. Небагато людей в мойому віці можуть сказати, що вони їдуть до Німеччини до товаришки. Це є дуже великий позитив Пласту і ми обі дуже вдячні що мали нагоду перебути цей табір і пізнати стільки людей, стільки товаришів і мати масу прекрасних спогадів. Вертаємось на наступний рік. *Ірина Балицька та Роксоляна*

ТАБІР "ВІЧНО МОЛОДІ" НІМЕЧЧИНА

На фото, згори
- Останній вечір табору, роздача нагород переможцям, бунчужний Борис Франкевич

Зліва
- Роксоляна з ЗСА
- Інструктор Роман Ткаченко
- На забаві
- Інструктор Орко Куцан
- Молоді таборовики
Всі фото
БОГДАНА ЯЦИШИНА

Ось нарешті ми дочекалися 4 лютого. Напевно кожен, прокинувшись глибокої ночі, думав, які ідуть відчуття під час першого спуску на лещетах. П'ята година ранку, встаю, беру важкого наплечника і пару "бистрих коней", і поринаю в темну ніч в пошуках автобуса. Прибувши на місце зустрічі з радістю бачу, що не я одна якій не спиться. Ось нас вже 52, невраховуючи по парі коней у кожного. 3 піснями наш лайнер прибув у село Славське. Приїхали пластуни на табір. І, що на 5 днів по тутешніх горах обіцяють багато доброго настрою і купу кумедних пригод. Поділивши нас на 6 ватаг по 7-8 осіб, провід, віддавши нас у повне розпорядження інструкторів, які в

першому інструктажі дали нам зрозуміти, що не все так важко, як видається на перший погляд. Відповідно до кваліфікації, кожна ватага приступила до освоєння лещетарської мудрості. Першого дня ми всі каталися на лагідному схилі. Враження від першого дня були дуже різні. Ті, хто мав певний досвід у приборкуванні "швидких коней" були в захопленні, а ті що в перше рішилися подолати свій страх у цій борні, страждав від великої кількості синців.

Наступного дня успішні лещетарі вирушили поборювати ще більші труднощі на гору Грабовець, інші залишилися там же. Зустріч при вечері видалася емоційною. Усі обговорювали свої успіхи. Слід від-

значити що кожен мав свої маленькі досягнення. Ввечері, як належить гутірка по теорії лещетарства, потім весела забава.

Втома підкралася несподівано, але вражень було багато, бо учасники ставали щораз то більше вправними лещетарями.

Останній день, день від'їзду. Усі почуваються майстрами спорту, усі завдання виконуємо легко і правильно, хоча хочеться просто покататись. Ось і все, залишилося лише закрити наш табір.

Вечір, Львів, таж площа зустрічі, автобус, наплічники, "швидкі коні", темно. Невже це лише сон?

*Пл.уч. Оля Будник 14 кур.
ім. Соломії Крушельницької*

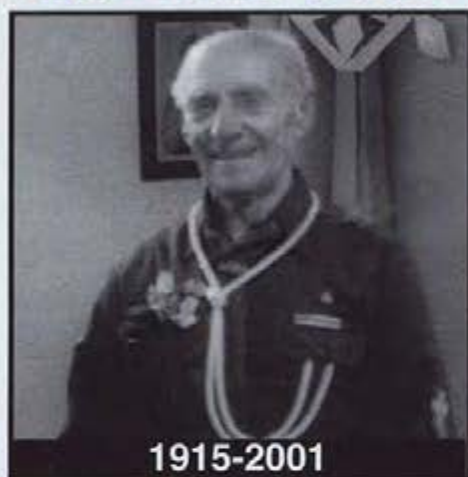
ТАБІР ФОРМУЛА УСПІХУ СЛАВСЬКЕ УКРАЇНА

На фото, внизу

- Учасники табору
 - Ватага, інструктор Дубишак (клуб КЛК) на горі Грабовець (справа)
 - Ватага, інструктор Оля Муха, на горі Грабовець
 - Ватага, інструктор Юрко Рогняк (клуб КЛК)
- Всі фото
БОГДАНА ЯЦИШИНА

ВАШІНГТОН

1915-2001

Згадують братчика Славка

У неділю 23-го березня, у церкві Св. Трійці відбулася панахида за покійного пл. сен. Ярослава Пришляка. Присутні були новачки, новачки, юнаки, юначки, старші пластуни, сеніори та гості.

Хоч братчик Славко був станичним у Баффало, а не у Вашингтоні, його вплив далеко сягав. Пластуни по цілій Америці, в Канаді та на Україні подивлялися його життєрадісності та шанують його пам'ять. Тому пластуни у Вашингтоні зібралися відзначити другу річницю його відходу на Вічну Ватру. Усім присутнім залишилися в серцях слова пл. сен. о.

Тараса Лончини — братчик Славко тепер має на небесах найбільшу радість. Після панахиди під яскравим сонцем відбулася станична збірка на церковній площі. На цій збірці прийнято трьох новачків і новачок до гнізда а Олександр Шморгун вступив до юнацтва. Також були вручені новацькі вмілості та іменовано юнаків Степана Корозу і Данила Вейлена пластунами прихильниками. Дякуємо всім за участь та плянування. — написала пл. роз. Александра Гаврилишин. Вона організувала цю панахиду як проєкт до III-ої проби.

ЛЬВІВ

ОГОЛОШЕННЯ: 7 кур ім. Петра Конашевича Сагайдачного та Лісові Чорти 7.03.2003. проводить станичний "Інтелектуальний Зрив". Змагання проводиться по олімпійській системі. Запитання складені з різноманітних галузей науки (біологія, математика, хімія, фізика, історія, географія), мистецтва, історії та структури Пласту. Команда переможець крім пам'ятних призів отримає звання найінтелектуальнішої. Команда складається з чотирьох осіб та капітана.

Оголошення такого змісту побачило юнацтво станиці Львів в останні дні зими 2003 р. На змагу було близько 75 учасників і кваліфікаційний тур всі пройшли достойно, а тоді організатори запросили команди за "супер-модні" столи з неймовірно-сучасними пімпочками (buttons). Переможцями була команда 3-го кур. ім. І. Виговського та 12 кур. ім. М. Чурай, які зустрілись у вирішальному, фінальному двобої. У напруженій бородьбі (без жертв) з мінімальною перевагою перемогу здобули "Виговці", друге місце за "Чураївнами", третє взяли "Бандери".

Ведучі змагом: Андрій Мудрий (кур. Виговського), Сашко Свистун (кур. Сагайдачного) і Михайло Лемак.

(Зліва) Команди куренів ім. Марусі Чурай (друге місце) і ім. Соломі Крушельницької.

Гри й забави на День Пластуна 2003

Львівські пластуни люблять святкувати і розважатися — на весну в них не тільки День Пласту, День Пластової Присяги але й День Пластуна де програма розважальна. Цей весни вона включала музичні і драматичні виступи, фотоконкурс, та конкурс капелюшків.

Львів, березень, пластуни помаленьку збираються до клубу "Далі", де незабаром розпочнеться врочисто-шалене дійство. Однією з умов потрапляння до середини "старого кінотеатру" було те, що кожен учасник забави повинен був мати щось настільки оригінальне і цікаво-дивне, щоб це можна було назвати капелюшком, лише тоді, хизуючись "капелюшками", пластуни потрапляли у приємну халепу, що звалась "День пластуна 2003".

Почалось усе з виступу гурту "Річ без господаря". Хлопці грали так, що люди не могли всидіти на місцях. Власне ніхто не розумів чому так, адже грають таку модну музику, а ти сидиш на стільці, хоча дуже тягне до сцени, звідки виходять ці солодкі для твого тіла звуки. Проте все було правильно продумано, а хто цього не зрозумів, нехай шукає відповідь в собі.

Далі безмежно оригінальні ведучі Ярослав Джала та Орка Тимчишин, які упродовж вечора піднімали бунт юнацтва проти тиші і нудьги, та Сашко Поляков — головний ініціатор "урочистості" плавно перевели бурхливі гітарні ритми у більш спокійний перегляд фотоконкурсу "Життя прекрасне", у якому брали участь курені станиці та соло- автори, зокрема Олександр Муляк з куреня ім. І. Сірка. Фотографії конкурсантів були живі і кумедні — торкалися усіх сторін пластового життя. Найбільший успіх здобула фотокартка з глибокого дитинства одного з тепірішніх звязкових у Львові, де він проводить свою першу "раду гурткових" на "ночниках".

ВСІ ФОТО БОГДАНА ЯЦИШИНА

Були виступи де юнаки танцювали "Лебедине озеро", чи проводили деконструкцію будильника молотком, який настирливо намагався пробудити пластуна. На противагу виступам юнаки з захопленням оцінювали показові здібності дівчат на Конкурсі капелюшків.

На кінець, поки люди дивилися фільмів із Лісової Школи та ЮМПІЗ, Жюрі оцінило всі конкурси та визначило переможців, яких відповідно нагородили.

пл.роз Пужаковський Ростислав кур.ч.53 ім Є. Коновальця

На фото (внизу) Курінь ім. Соломії Крушельницької бере участь у конкурсі капелюшків; кур. ім. Марусі Чурай виступає.

ЮНАК — журнал пластового юнацтва, видає Видавництво Пласт ЗСА-Канада, для всього юнацтва по світі. Передплати пластунів в Канаді і ЗСА треба полагоджувати через КПСтаршину свого краю. Всі інші передплати можна надсилати до Адміністрації Юнака. Річна передплата: \$25 (ам).

Матеріали до цього числа подали: пл. вір. Александра Гаврилишин, пл. роз. Рая Дубицька, пл. уч. Адя Шморгун, пл. уч. Оля Будник, ст. пл. Марічка Качмар, пл. сен. Остап Гавалешка, п. Іван Терещенко і наш фото-кореспондент в Україні — ст. пл. Богдан Яцишин.

Поправка

В числі 2003-1 Юнака, статтю про відвідини п-і Мирослави Гонгадзе пластунів у Вашингтоні написала пл. уч. Євдошка Короза (гурток *Горицвіт*). пл. уч. Адя Шморгун, хронікар гуртка, прислала статтю і фотографії до Юнака.

ЮНАК в Нью-Йорку

Недавно в Нью-Йорку ми зустрілися із ст. пл. Іваном Кіналем, який відповідає за збирання і зшиття пластових видань для КПС і для станиці. Він показав нам збірку журналів що знаходиться в пластовій домівці. Щоб бути певним, що в збірці будуть всі числа, Іванові часами приходится шукати за

деякими числами які позникали. Він це робить із великим ентузіазмом і відданістю і тому збірка видань в Нью-Йорку є в дуже доброму стані. Члени станиці мають можливість переглядати всі пластові видання і сучасні і давні. (Іван Кіналь на фото перед збіркою Юнаків в бібліотеці станиці).

Реклами в ЮНАК-у

Доказ, що реклами в Юнаку ефективні! пл. уч. Гриць Чолкан (гурток *Гіпопотами* в Торонті) прочитав в Юнаку, що можна замовити *Збірник Пластових Пісень* для гітари. Тепер він вчиться із цього збірника грати пластові пісні на гітарі. Він вдячний Талі Гудь що такий збірник підготувала. Його можна замовити:

Через е-пошту: Katabatic4@aol.com а за плату (\$10 в амер. \$, чек або грошовий переказ) післати на адресу:

Talia Hud 1016 Shadywood Circle,
Huntington Valley, PA 19006-6747,
USA.

Юнак для Виховників

250 сторінок матеріалів із Юнаків 1/1995 до 4/2002 можна замовити в Редакції Юнака. через е-пошту: plast@pathcom.com зазначити Yunak.

Кошт: Канада — \$15 (кан), ЗСА — \$15 (амер), Інші краї — \$15 (амер)

Грошові перекази чи чеки прошу висилати до Редакції в Канаді. Адреса на обкладинці.

ТРАДИЦІЇ

ЯК ЖИЛИ НАШІ ПРЕДКИ?

Будівництво житла здавна було одною з найважливіших подій. З переселенням до нової хати люди пов'язували свої надії на щасливіше і заможніше життя.

В Переяслав-Хмельницькому (Київська область) знаходиться заповідник в якому ст. пл. Богдан Яцишин зробив фото будівель в яких жили українські селяни в 19 ст.

Господарське приміщення хлібороба.

Двір бондаря

Хата священника

Двір гончара

Двір столяра

Двір маляра

